

Quickscan natuurwaarden

Plangebied Molenbergweg 24 te Elspeet

Januari 2010

Rapportnummer: P09-0228

In opdracht van: VanWestreenen BV

Uitgevoerd door: Staro Natuur en Buitengebied
Lodderdijk 38a
5421 XB Gemert
tel. 0492-450161
fax. 0492-450162
www.starobv.nl

Inhoud

1	Inleiding	2
1.1	Aanleiding	2
1.2	Doel	2
1.3	Leeswijzer	2
2	Onderzoek	3
2.1	Methode	3
2.2	Ligging en beschrijving plangebied	4
2.3	Bronnenonderzoek	5
2.4	Beschermde soorten	7
3	Effecten	11
3.1	Geplande ingreep	11
3.2	Effecten op beschermde soorten	11
3.3	Effecten op beschermde gebieden	12
3.4	Gedragscode	12
3.5	Mitigerende en compenserende maatregelen	13
4	Conclusie	14
	Literatuurlijst	15
	Bijlage 1 Toelichtende tabel	
	Bijlage 2 Wet en regelgeving	

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

In de toekomst zal er in het plangebied nieuwbouw van woningen worden gerealiseerd. In het kader van de natuurwetgeving is het noodzakelijk inzicht te krijgen in de huidige natuurwaarden die in het plangebied aanwezig zijn. Hiermee kan worden voorkomen dat in strijd met de geldende natuurwetgeving gehandeld zal worden. In opdracht van VanWestreenen BV heeft derhalve in januari een onderzoek plaatsgevonden in het plangebied.

1.2 Doel

Doel van het onderliggende onderzoek is te bepalen of de wijzigingen binnen het plangebied mogelijk leiden tot overtreding van de natuurwetgeving. Voor soortbescherming is hierbij de Flora- en faunawet (FFw) van belang, gebiedsbescherming is vastgelegd in de Natuurbeschermingswet 1998 en de Ecologische Hoofdstructuur (EHS).

Deze rapportage beschrijft de (mogelijke) aanwezigheid van soorten die zijn opgenomen op de lijsten van beschermde flora en fauna in het kader van de Flora- en faunawet en Natura-2000 lijsten. Ook wordt bepaald op welke wijze en in welke mate de voorgenomen werkzaamheden invloed hebben op deze soorten. Op basis daarvan kan worden vastgesteld welke maatregelen getroffen en vervolgstappen genomen dienen te worden om te voorkomen dat in strijd met de natuurwetgeving zal worden gehandeld. Aanvullend zal worden bepaald of voorgenomen ontwikkelingen effect hebben op de beschermde natuurwaarden van nabijgelegen natuurgebieden.

1.3 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt een beschrijving gegeven van de onderzoeksmethode, het plangebied en de aanwezigheid van beschermde soorten. De effecten van de geplande ingreep op beschermde natuurwaarden en mogelijke noodzaak tot het treffen van mitigerende en compenserende maatregelen worden beschreven in hoofdstuk 3. In het laatste hoofdstuk zijn de conclusies uiteengezet.

2 Onderzoek

2.1 Methode

Als eerste heeft een veldbezoek plaatsgevonden waarbij alle in het plangebied aanwezige biotopen zijn opgenomen. De aanwezigheid van deze biotopen vormt de basis voor de mogelijkheid tot het vóórkomen van beschermde soorten. Naast de biotopen zijn tevens directe en indirecte aanwijzingen opgenomen die duiden op het voorkomen van beschermde soorten. Dergelijke aanwijzingen zijn bijvoorbeeld het fysiek aantreffen van exemplaren van soorten maar ook het aantreffen van holen, uitwerpselen, prooiresten, vraat-, loop- en veegsporen. Deze waarnemingen zijn bij de beoordeling betrokken. De aanwezige biotopen zijn vervolgens vergeleken met de habitateisen van beschermde planten- en diersoorten. Op basis van deze vergelijking is beoordeeld welke van deze soorten in het plangebied kunnen voorkomen.

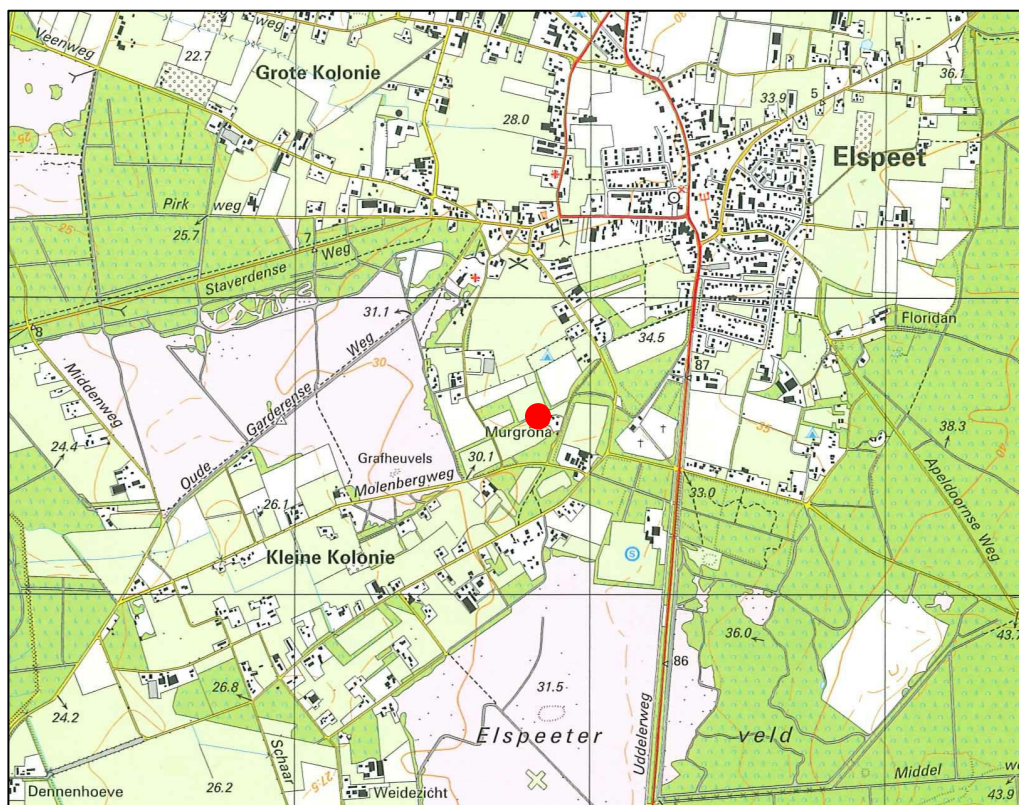
Aansluitend op het veldbezoek heeft een bronnenonderzoek plaatsgevonden, waarbij is gekeken naar gebiedsgerichte bescherming en mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten in het plangebied. De database van de provincie Noord-Brabant is geraadpleegd. Daarnaast is gebruikgemaakt van het Natuurloket¹ en diverse verspreidingsatlassen van soorten. De aanwezigheid van relevante natuurterreinen in de omgeving en de ligging van Natuurbeschermingswet 1998 gebieden (o.a. Habitat- en Vogelrichtlijngebieden) en de EHS in de nabijheid van het plangebied zijn onderzocht. De bevindingen van het veldbezoek en het literatuuronderzoek zijn vervolgens gebundeld in deze rapportage.

Het veldbezoek dat voor dit onderzoek is uitgevoerd, heeft plaatsgevonden op 7 januari in de ochtend onder de volgende weersomstandigheden: onbewolkt, zonnig, windstil en circa -2 graden Celsius.

¹ Het Natuurloket is een onafhankelijke informatiemakelaar, die gegevens over beschermde soorten toegankelijk maakt. Deze gegevens zijn afkomstig uit de databanken van gespecialiseerde organisaties, verenigd in de Vereniging Onderzoek Flora en Fauna.

2.2 Ligging en beschrijving plangebied

Het onderzoeksgebied is gelegen ten zuidwesten van Elspeet in het buitengebied, zie figuur 1. De grenzen worden gevormd door agrarische percelen, houtwallen en een woonerf.

Figuur 1. Ligging van het onderzoeksgebied in de omgeving.

Het onderzoeksgebied betreft een drietal gebouwen met omringende verharding en kruidenruigte. De gebouwen zijn opgetrokken uit baksteen, hout en betonplaat en hebben een golfplaten dak. De voormalige stallen worden benut voor de opslag van materiaal of staan leeg. De meeste zijn in staat van slecht onderhoud. Aan de westzijde is een van de stallen in gebruik als schapenstal, daarnaast is een kapschuur aanwezig. De zuidwestzijde van het onderzoeksgebied is in gebruik als schapenweide. Een en ander is zichtbaar in de foto-impressie.

Foto 1. Voormalige stallen, geschakeld.

Foto 2. Schapenstal en kapschuur aan de westzijde.

Foto 3. Binnenzijde een van de stallen.

Foto 4. Binnenzijde schapenstal.

Figuur 2. Luchtfoto van het onderzoeksgebied.

2.3 Bronnenonderzoek

Gebieden

Natuurbeschermingswet 1998

Uit de kaarten van de gebiedendatabase op de website van het ministerie van LNV blijkt dat het plangebied zich niet in Natura-2000 gebieden, Wetlands of Beschermde- of Staatsnatuurmonumenten bevindt. Wel bevindt het plangebied zich in de directe omgeving (op ca 50 meter afstand) van Natura-2000 gebied Veluwe, zie figuur 3 op de volgende pagina.

Gebieden EHS

Zoals blijkt uit de kaarten van de gebiedendatabase op de website van het ministerie van LNV, maakt het plangebied geen deel uit van EHS-gebied. Dit blijkt ook uit de kaarten van de provinciale uitwerking van de EHS. Het dichtstbijzijnde EHS-gebied betreft het heideterrein ten westen van het onderzoeksgebied, op ca 250 m afstand.

Figuur 3. Ligging van het onderzoeksgebied ten opzichte van Natura-2000 gebied Veluwe (geel).

Soorten

Natuurloket

Het Natuurloket verstrekt informatie over het voorkomen van soorten per kilometerhok (kmhok). Binnen het kader van deze quickscan is het niet mogelijk om vast te stellen welke soorten per kmhok zijn weergegeven door het Natuurloket. De weergave van het Natuurloket kan dan ook alleen als indicatie voor de mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten worden beschouwd.

Het plangebied bevindt zich in de kmhok 181-477. Aangezien het plangebied slechts een gedeelte van dit kmhok beslaat is het niet zeker dat de geregistreerde soorten ook daadwerkelijk voorkomen binnen het plangebied. De beschikbare gegevens zijn afkomstig uit de onderzoeksperiode 1975 t/m 2008. Binnen deze periode is het bewuste kmhok onderzocht op het voorkomen van soorten. Er is onderscheid gemaakt tussen niet, slecht, matig, redelijk en goed onderzocht. De beschikbare

gegevens zijn weergegeven in de tabel in bijlage 1 en worden besproken in paragraaf 2.4.

Naast de bovenstaande bronnen zijn tevens gegevens gebruikt die afkomstig zijn van verschillende verspreidingsatlassen. Onder andere gegevens over vleermuizen, amfibieën, reptielen en vissen zijn uit dergelijke atlassen afkomstig.

2.4 Beschermde soorten

Flora

Uit de gegevens van het Natuurloket blijkt dat het betreffende kmhok niet is onderzocht op de groep vaatplanten. Uit de bevindingen van het veldbezoek blijkt dat er in het onderzoeksgebied geen geschikte biotopen voor het voorkomen van beschermde soorten planten voorkomen. Door het voormalige intensieve gebruik is het ook niet waarschijnlijk dat beschermde soorten in het verleden voorkwamen in het gebied.

Conclusie: Er komen geen beschermde plantensoorten voor in het onderzoeksgebied.

Vogels

Uit de gegevens van het Natuurloket blijkt dat het betreffende kmhok niet is onderzocht op de groepen broed- en watervogels. Uit de gegevens van waarneming.nl blijkt dat ransuil ten zuiden van onderzoeksgebied is waargenomen en bosuil en steenuil ten noorden van onderzoeksgebied.

Uit het veldbezoek blijkt dat delen van de bebouwing geschikt zijn als broedgelegenheid voor enkele vogelsoorten. De omgeving van de gebouwen is geschikt als foerageergebied. De nok van de stallen ontbreekt grotendeels evenals enkele ramen: vogels hebben een vrije toegang tot de gebouwen. In een van de overkappingen is een oud vogelnest waargenomen, zie foto 5. Dit nest is afgelopen broedseizoen vermoedelijk in gebruik geweest bij merel. Er zijn geen sporen van zwaluwnesten waargenomen.

Foto 5. Oud vogelnest in overkapping.

Met betrekking tot uilen geldt voor steenuil dat deze een kleine home-range heeft. Gezien de afstand van de waarneming tot het onderzoeksgebied is het voorkomen van deze soort in het onderzoeksgebied niet waarschijnlijk.

Voor bos- en ransuil geldt dat deze een groter leefgebied hebben en wel kunnen voorkomen in het onderzoeksgebied. In de kapschuur naast het schapenschuurtje is een grote hoeveelheid vogeluitwerpselen waargenomen op een oude tractor evenals een braakbal op de vloer onder een balk, zie foto 6 en 7.

Uit deze waarnemingen blijkt dat een van beide uilensoorten de kapschuur incidenteel benut als rustplaats. Gezien de vondst van maar één braakbal, is het niet waarschijnlijk dat rans- of bosuil de kapschuur benut als vaste dagrustplaats, dan hadden er meer braakballen aanwezig moeten zijn. Er is geen sprake van de aanwezigheid van een vaste nestgelegenheid.

Foto 6. Vogeluitwerpselen.

Foto 7. Braakbal.

Conclusie: Het onderzoeksgebied is voor een klein aantal vogelsoorten (FFlijst vogels) geschikt als foerageergebied en de gebouwen als broedgelegenheid. Rans- of bosuil benut de kapschuur als incidentele rustplaats.

Zoogdieren

Uit de gegevens van het Natuurloket blijkt dat het betreffende kmhok slecht is onderzocht op de groep zoogdieren. Er wordt melding gemaakt van één soort van FFlijst 1 en van één soort van FFlijst 2/3.

Uit het veldbezoek blijkt dat het onderzoeksgebied voor een aantal grondgebonden zoogdieren geschikt is als (onderdeel van hun) leefgebied. Er zijn geen sporen van zoogdieren waargenomen. Mogelijk maken egel, mol, diverse soorten muizen, wezel, hermelijn en bunzing gebruik van het onderzoeksgebied. Voor grotere grondgebonden zoogdieren als ree, das en vos is het gebied door het ontbreken van dekking minder interessant. Ree en vos kunnen wel incidenteel het gebied doorkruizen, voor geen van deze soorten geldt dat er geschikte verblijfsplaatsen aanwezig zijn.

Uit de Atlas van de Nederlandse vleermuizen blijkt dat de soorten gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis, laatvlieger en gewone grootoorvleermuis voorkomen in de omgeving van het onderzoeksgebied. Voor vleermuizen geldt dat het gehele onderzoeksgebied geschikt is als foerageergebied. Met betrekking tot verblijfsplaatsen geldt dat, gezien de staat van de gebouwen, deze vermoedelijk niet geschikt zijn als vleermuisverblijfsplaats. De kans dat vleermuizen de bebouwing benutten als verblijfsplaats is derhalve klein, maar binnen de kaders van deze quickscan niet geheel uit te sluiten. Tijdens het veldbezoek zijn geen sporen van vleermuizen (mest of urinesporen of hangplekken) waargenomen.

Conclusie: Het plangebied is voor een aantal grondgebonden zoogdieren (FFlijst 1) geschikt als leefgebied. Vleermuizen (FFlijst 3) benutten het gebied als foerageergebied. De kans dat verblijfsplaatsen aanwezig zijn in gebouwen is klein.

Reptielen en amfibieën

Uit de gegevens van het Natuurloket blijkt dat het betreffende kmhok niet is onderzocht op de groep amfibieën. De groep reptielen is goed onderzocht, er wordt melding gemaakt van drie soorten van FFlijst 2/3, van één soort van de Habitatrichtlijn en van twee soorten van de Rode Lijst. Uit de Ravon Atlas van de amfibieën en reptielen van Nederland (2009) blijkt dat de soorten Alpenwatersalamander, kamsalamander, kleine watersalamander, gewone pad, heikikker, bruine kikker, hazelworm, zandhagedis, levendbarende hagedis, ringslang en adder voorkomen in de omgeving van het plangebied.

Uit het veldbezoek blijkt dat er in het onderzoeksgebied geen oppervlaktewater aanwezig is. Het gebied is derhalve ongeschikt om te kunnen dienen als voortplantingsgelegenheid voor amfibieën. Met betrekking tot de genoemde soorten amfibieën geldt dat het gebied door het gebruik slechts voor een beperkt aantal soorten geschikt is als landbiotoop. Mogelijk benutten de soorten kleine watersalamander, bruine kikker en gewone pad het gebied. De overige soorten amfibieën stellen eisen aan hun leefgebied waaraan het onderzoeksgebied niet kan voldoen. Met betrekking tot de genoemde reptielen geldt dat deze door het ontbreken van geschikte biotopen niet voorkomen in het onderzoeksgebied. Deze soorten komen voor in de natuurgebieden in de directe omgeving van het onderzoeksgebied.

Conclusie: Mogelijk benutten enkele soorten amfibieën (FFlijst 1) het plangebied als landbiotoop. Voor reptielen zijn geen geschikte biotopen aanwezig, deze komen dan ook niet voor in het onderzoeksgebied.

Vlinders en libellen

Uit de gegevens van het Natuurloket blijkt dat het betreffende kmhok niet is onderzocht op de groepen dagvlinders en libellen. Uit de bevindingen van het veldbezoek blijkt dat er in het onderzoeksgebied geen geschikte biotopen (als structuurrijke heide of krabbescheervegetaties) aanwezig zijn voor het voorkomen van beschermde soorten vlinders en libellen. Mogelijk benut een aantal algemeen voorkomende, niet beschermde soorten vlinders en libellen het onderzoeksgebied wel.

Conclusie: Er komen geen beschermde soorten vlinders en libellen voor in het onderzoeksgebied.

Mieren en kevers

Uit de gegevens van het Natuurloket blijkt dat het betreffende kmhok slecht is onderzocht op de groepen mieren en kevers. Er wordt melding gemaakt van één soort van FFlijst 2/3 en van één soort van de Habitatrichtlijn. Uit de bevindingen van het veldbezoek blijkt dat er in het onderzoeksgebied geen geschikte biotopen (als oude (naald)bossen of grote wateren) aanwezig zijn. Het voorkomen van beschermde soorten mieren en kevers is dan ook zeer onwaarschijnlijk.

Conclusie: Er komen geen beschermde soorten mieren en kevers voor in het onderzoeksgebied.

Vissen

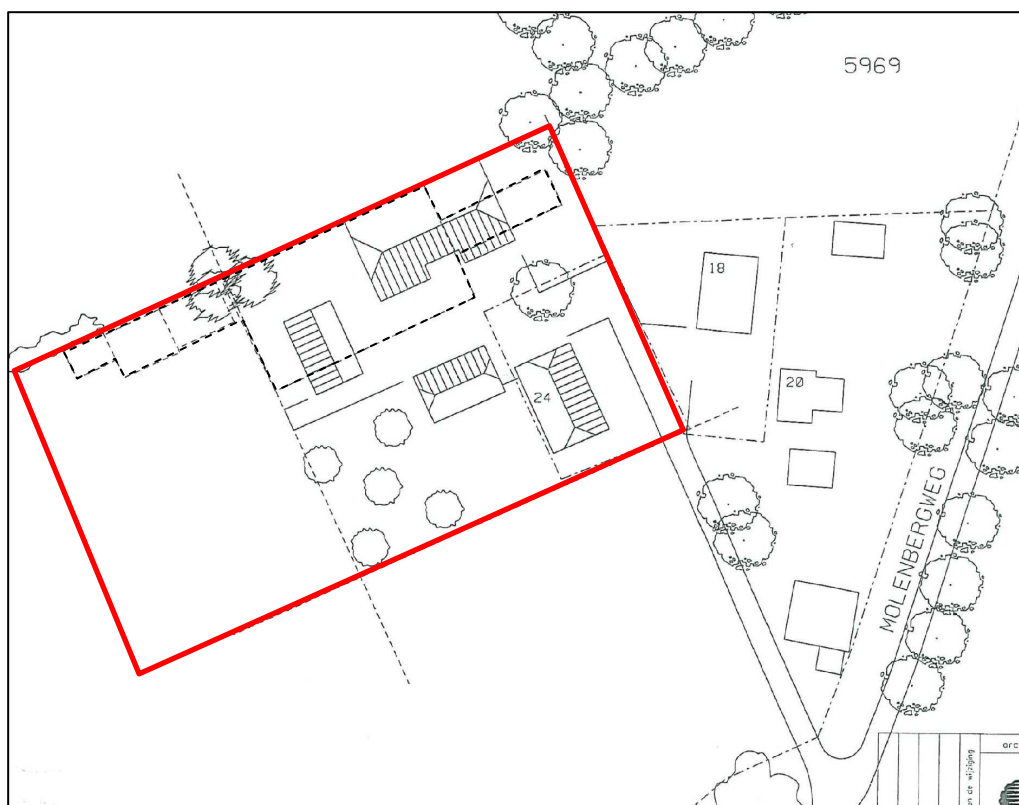
Uit de gegevens van het Natuurloket blijkt dat het betreffende kmhok niet is onderzocht op de groep vissen. In het onderzoeksgebied is geen oppervlaktewater aanwezig. Daarmee is het ongeschikt voor het voorkomen van beschermde soorten vissen. Er is niet nader onderzocht welke vissoorten voorkomen in de omgeving van het onderzoeksgebied.

Conclusie: Er komen geen beschermde vissoorten voor in het onderzoeksgebied.

3 Effecten

3.1 Geplande ingreep

In de toekomst wordt er in het onderzoeksgebied een dubbele woning met bijgebouwen gerealiseerd. Ten behoeve van deze nieuwbouw wordt de bestaande bedrijfsbebouwing, exclusief de woning met bijgebouw, gesloopt. De vrijkomende oppervlakte welke niet wordt bebouwd, zal worden ingericht als woonerf met tuin. Voor zover bekend zal de bestaande opgaande beplanting worden behouden. Een en ander is zichtbaar in figuur 4.

Figuur 4. Toekomstige situatie in het onderzoeksgebied (stippellijnen: te slopen bebouwing).

3.2 Effecten op beschermde soorten

Op basis van hetgeen beschreven in hoofdstuk 2 kan worden geconcludeerd dat (delen van) het plangebied mogelijk behoort tot het leefgebied van beschermde vogels, zoogdieren en amfibieën. In het onderstaande wordt per soortgroep beschreven welke effecten optreden.

Vogels

Mogelijk benutten een aantal vogelsoorten (FFlijst vogels) het gebied als foerageergebied en de bebouwing als broedgelegenheid. In de toekomst vindt een functiewijziging plaats waardoor het gebied voor een aantal vogelsoorten minder geschikt wordt als foerageergebied. In de directe omgeving is echter voldoende gelijksoortig foerageergebied aanwezig, de effecten zijn derhalve te verwaarlozen. Met

betrekking tot broedgelegenheden geldt dat bij verwijdering van de bebouwing mogelijk broedgelegenheden van algemeen voorkomende soorten worden vernietigd. Omdat het plangebied deel uit maakt van een uitgestrekter gebied waarin voor vogels voldoende geschikte broedgelegenheden beschikbaar blijven, is het verlies hiervan verwaarloosbaar voor de ervan gebruikmakende vogelsoorten.

Met betrekking tot bos- en ransuil geldt dat bij het slopen van de bebouwing verlies van een incidentele rustplaats plaatsvindt, er is geen sprake van het verlies van een nestgelegenheid. Het verlies van deze rustplaats is derhalve verwaarloosbaar.

Zoogdieren

Mogelijk benut een klein aantal grondgebonden zoogdieren (FFlijst 1) het plangebied als leefgebied. Bij herinrichting van het plangebied vindt vernietiging van dit leefgebied plaats.

Met betrekking tot vleermuizen geldt dat er naar verwachting wel effecten optreden ten aanzien van aanwezig foerageergebied, er vindt herinrichting plaats. De omgeving biedt vleermuizen voldoende mogelijkheden tot foerageren en in de toekomst is het onderzoeksgebied eveneens geschikt als foerageergebied, de effecten zijn derhalve te verwaarlozen.

Met betrekking tot mogelijk aanwezige verblijfsplaatsen geldt dat de kans dat vleermuizen de bebouwing benutten als verblijfsplaats gering is, het is binnen de kaders van deze quickscan echter niet volledig uit te sluiten. Bij sloop van bebouwing kunnen, hoe gering de kans ook is, verblijfsplaatsen worden vernietigd.

Amfibieën

Mogelijk wordt het plangebied door een klein aantal soorten amfibieën (FFlijst 1) benut als landbiotoop.

3.3 Effecten op beschermde gebieden

Er treden geen effecten op ten aanzien van Beschermde- of Staatsnatuurmonumenten of EHS-gebieden. Met betrekking tot het nabijgelegen Natura-2000 gebied Veluwe geldt dat bij functiewijziging van het perceel naar verwachting geen effecten optreden ten aanzien van dit beschermde gebied. Nieuwbouw vindt plaats binnen de kaders van de huidige bebouwing; ruimtebeslag is niet aan de orde. Door realisatie van een tweetal woningen zal het aantal verkeersbewegingen tijdens en na de bouw wel enigszins toenemen. Deze toename heeft echter naar verwachting geen negatieve effecten op het Natura-2000 gebied.

3.4 Gedragscode

Voor zover bekend maakt de opdrachtgever geen gebruik van de beschikbare en goedgekeurde gedragscodes, wettelijk gezien zijn dan ook de soorten van FFlijst 2 ontheffingsplichtig.

3.5 Mitigerende en compenserende maatregelen

Om te voorkomen dat het uitvoeren van de werkzaamheden of het aanpassen van de ruimtelijke situatie negatieve effecten heeft op de aanwezige beschermde soorten en daarmee strijdig is met de Flora- en faunawet, verdient het aanbeveling om maatregelen te treffen om mogelijke schade te voorkomen dan wel zoveel mogelijk te beperken; zogenaamde mitigerende en compenserende maatregelen.

Door een recente wijziging in de wetgeving is het voor soorten van de Habitatrichtlijn (b.v. vleermuizen) en voor vogels niet meer mogelijk een ontheffing te verkrijgen voor ruimtelijke inrichting of ontwikkelingen. Daarnaast geldt voor vogels dat een ontheffing in het kader van belang “dwingende reden groot openbaar belang” eveneens niet meer mogelijk is. Schade aan deze soorten dient voorkomen te worden om strijdig handelen met de wetgeving te voorkomen.

Vogels

Indien broedende vogels (FFlijst vogels) aanwezig zijn, kunnen verstorende werkzaamheden als verwijdering van de bebouwing niet plaatsvinden zonder hinder te veroorzaken. Wanneer er geen broedende vogels aanwezig zijn kunnen de werkzaamheden wel plaatsvinden. Door bebouwing vóór het broedseizoen voor vogels te verwijderen wordt voorkomen dat vogels er zullen gaan broeden. Indien zo gehandeld wordt dan treden er geen effecten op ten aanzien van vogels. Wanneer de werkzaamheden in het geheel plaatsvinden buiten het broedseizoen worden geen nadelige effecten verwacht op vogels. Met betrekking tot rans- of bosuil geldt dat er geen nestgelegenheden verloren gaan. Mitigatie en compensatie is voor deze soorten bij het verlies van de incidentele verblijfsplaats niet noodzakelijk.

Zoogdieren

Het is niet noodzakelijk om mitigerende of compenserende maatregelen uit te voeren voor de zoogdiersoorten van FFlijst 1.

Ten aanzien van vleermuizen (FFlijst 3) geldt dat er naar verwachting geen effecten optreden ten aanzien van mogelijk aanwezige foerageergebieden. Ten aanzien van mogelijk aanwezige verblijfsplaatsen geldt dat het onbekend is of deze aanwezig zijn in de bebouwing. Nader onderzoek dient uit te wijzen of verblijfsplaatsen van vleermuizen daadwerkelijk aanwezig zijn. De periode van onderzoek betreft half mei t/m half september, met een piek in juni-juli.

Amfibieën

Het is niet noodzakelijk mitigerende of compenserende maatregelen uit te voeren voor de amfibiesoorten van FFlijst 1.

Zorgplicht

Voor alle aanwezige flora en fauna geldt de zorgplicht ex art. 2 van de FFwet, die van toepassing is op zowel beschermde als onbeschermde dier- en plantensoorten. Op grond hiervan dient men zoveel als redelijkerwijs mogelijk is te handelen op een wijze waarop nadelige gevolgen voor flora en fauna kunnen worden voorkomen of, voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk worden beperkt of ongedaan worden gemaakt.

4 Conclusie

In het plangebied komen mogelijk verschillende beschermde soorten voor die vermeld staan op de lijsten van de Flora- en faunawet.

Soorten van FFlijst 1

(Mogelijk) voorkomende grondgebonden zoogdieren en een aantal soorten amfibieën komen voor op FFlijst 1. Voor soorten van FFlijst 1 geldt een vrijstelling: bij het uitvoeren van ruimtelijke ingrepen is het voor deze soorten niet noodzakelijk een ontheffing aan te vragen.

Soorten van FFlijst 2/3

Mogelijk voorkomende vogelsoorten staan vermeld op FFlijst vogels en zijn feitelijk ontheffingsplichtig. Indien de werkzaamheden echter worden uitgevoerd op de wijze zoals is beschreven in paragraaf 3.5, zullen geen nadelige effecten optreden ten aanzien van vogels en is het niet noodzakelijk een ontheffing aan te vragen.

Mogelijk in het onderzoeksgebied voorkomende vleermuizen staan vermeld op FFlijst 3 en zijn ontheffingsplichtig. Ten aanzien van foerageergebied geldt dat hieraan geen negatieve effecten optreden. Het is niet bekend of daadwerkelijk vleermuisverblijven aanwezig zijn in de bebouwing. Nader onderzoek in de daarvoor geschikte periode (zie paragraaf 3.5) dient dit uit te wijzen. Aan de hand van dit nadere onderzoek kan worden bepaald of sloop van de bebouwing ontheffingsplichtig is in het kader van de Flora- en faunawet.

Concluderend kan gesteld worden dat:

- **nader onderzoek naar vleermuizen uitgevoerd dient te worden voor aanvang van de werkzaamheden,**
- **de aanbevelingen voor vogels in acht genomen dienen te worden,**
- **de werkzaamheden voor de overige soortgroepen geen overtreding van de natuurwetgeving tot gevolg hebben.**

Literatuurlijst

- Creemers R. et al, *De amfibieën en reptielen van Nederland, Nederlandse Fauna 9*, Ravon, Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis & European Invertebrate Survey, Nederland, Leiden 2009.
- Limpens, H. et al, *Atlas van de Nederlandse vleermuizen, onderzoek naar verspreiding en ecologie*, KNNV Uitgeverij, Utrecht, 1997.
- Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, Brochure: *Buiten aan het werk? Houd tijdig rekening met beschermde dieren en planten*, 22 februari 2005.
- Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, *Wijziging beoordeling ontheffing Flora- en faunawet bij ruimtelijke ingrepen*, Den Haag 26 augustus 2009.

Geraadpleegde internetsites

- www.minInv.nl
- www.gelderland.nl
- www.natuurloket.nl
- www.ravon.nl

Bijlage 1 Toelichtende tabel soorten per kilometerhok

Rapportage voor kilometerhok X:181 / Y:477

Soortgroep	FF1*	FF23*	FF vogels	Hrl*	RL*	Volledigheid*	Detail*	Actualiteit*
Vaatplanten						niet	-	1975-1990
Mossen						niet		1997-2007
Korstmossen						niet		1992-2007
Paddestoelen						niet		1992-2007
Zoogdieren	1	1				slecht	0%	1997-2007
Broedvogels						niet		1996-2007
Watervogels						niet		96/97-06/07
Reptielen		3		1	2	goed	51-100%	1992-2007
Amfibieën						niet		1992-2007
Vissen						niet		1992-2007
Dagvlinders						niet		1998-2008
Nachtvlinders						niet		1980-2008
Libellen						niet		1993-2007
Sprinkhanen						niet		1993-2007
Overige ongewervelden		1		1		slecht	51-100%	1993-2007

Bijlage 2 Wet en regelgeving

Flora- en faunawet *(Bron: Ministerie van LNV)*

De soortbescherming is in Nederland vastgelegd in de Flora- en faunawet (FFwet). Los van de zorgplicht (Art. 2), die inhoudt dat zorgvuldig moet worden omgesprongen met alle dieren en planten, zijn ongeveer 500 soorten specifiek door de FFwet beschermd. Dat is circa anderhalf procent van de soorten die in Nederland voorkomen. Doel van de wet is er zorg voor te dragen dat de gunstige staat van instandhouding van soorten niet in gevaar komt.

In de Flora- en faunawet zijn lijsten samengesteld van soorten die binnen de Nederlandse wet- en regelgeving een beschermde status genieten. Met name de artikelen 2, 8, 9, 10 en 11 van deze wet hebben directe gevolgen voor de wijze waarop en de mate waarin planologische ingrepen, maatregelen en feitelijke werkzaamheden invloed mogen hebben op de beschermde soorten.

Sinds de inwerkingtreding van de AMvB Art. 75 van de FFwet in februari 2005 is het niet meer altijd nodig een ontheffing te hebben voor het uitvoeren van werkzaamheden. Of dat nodig is hangt af van de soorten die het betreft en de mate van bescherming die zij genieten. De zorgplicht uit artikel twee blijft echter altijd van toepassing op alle in het wild levende planten en dieren en hun directe leefomgeving. Voor de soorten van FFlijst 1 is geen ontheffing nodig. Voor de soorten van FFlijst 2 geldt dat moet worden gewerkt volgens een door de minister goedgekeurde gedragscode. Indien er geen goedgekeurde gedragscode voorhanden is zijn ook de soorten uit FFlijst 2 ontheffingsplichtig. Voor soorten van FFlijst 3 moet altijd ontheffing worden aangevraagd. Behalve voor beschermde soorten, geldt deze indeling ook voor hun vaste rust- en verblijfplaatsen.

Door een recente wijziging in de wetgeving (augustus 2009) is het voor soorten van de Habitatrichtlijn (b.v. vleermuizen en rugstreeppad) en voor vogels niet meer mogelijk een ontheffing te verkrijgen voor ruimtelijke inrichting of ontwikkelingen. Daarnaast geldt voor vogels dat een ontheffing in het kader van belang "dwingende reden groot openbaar belang" eveneens niet meer mogelijk is.

Natuurbeschermingswet 1998 *(Bron: Ministerie van LNV)*

De Natuurbeschermingswet regelt de bescherming van gebieden die als staats- of beschermd natuurmonument zijn aangewezen. Deze juridische status geeft extra bescherming aan bijzonder waardevolle en kwetsbare natuurgebieden. Het belangrijkste onderdeel van de wet is dat er een aparte vergunning nodig is voor activiteiten die mogelijk schadelijk zijn voor het natuurmonument. Het maakt daarbij niet uit waar die activiteiten plaatsvinden, dat kan zowel binnen als buiten het natuurgebied zijn (de zogenaamde 'externe werking'). Op dit moment is ongeveer 300.000 ha natuurgebied aangewezen als staats- of beschermd natuurmonument.

Op 1 oktober 2005 is de gewijzigde Natuurbeschermingswet (Nb) 1998 in werking getreden. Daarmee voldoet Nederland aan de eisen van de Europese natuurwetgeving. De wet biedt een beschermingskader voor de flora en fauna binnen de aangewezen beschermde gebieden, de zogenaamde Natura-2000 gebieden. Hieronder vallen de speciale beschermingszones volgens de Vogel- en Habitatrichtlijn, gebieden die deel uitmaken van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS), beschermde natuurmonumenten en staatsnatuurmonumenten.

Een belangrijk onderdeel van de nieuwe Nb-wet is dat er geen vergunning gegeven mag worden voor handelingen of projecten die schadelijk kunnen zijn voor de kwaliteit van de habitats van soorten

waarvoor een gebied is aangewezen. Wanneer niet op voorhand uitgesloten kan worden dat er schadelijke effecten kunnen optreden, dan dient de initiatiefnemer een 'passende beoordeling' te maken. Dat betekent een onderzoek naar alle aspecten van het project en welke gevolgen die kunnen hebben voor datgene wat bescherming geniet. Het bevoegd gezag (in de meeste gevallen is dat Gedeputeerde Staten) dient aan de hand van deze beoordeling zekerheid te verkrijgen dat de natuurlijke kenmerken van het gebied niet worden aangetast. Kan die zekerheid niet verkregen worden, dan mag er geen vergunning verleend worden.

Ecologische Hoofdstructuur *(Bron: Ministerie van LNV)*

De term 'Ecologische Hoofd Structuur' (EHS) werd in 1990 geïntroduceerd in het Natuurbeleidsplan (NBP) van het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit. De EHS is een netwerk van gebieden in Nederland waar de natuur (plant en dier) in feite voorrang heeft. Het netwerk helpt voorkomen dat planten en dieren in geïsoleerde gebieden uitsterven en dat de natuurgebieden hun waarde verliezen. De EHS kan worden gezien als de ruggengraat van de Nederlandse natuur.

De EHS bestaat uit:

- Bestaande natuurgebieden, reservaten en natuurontwikkelingsgebieden en robuuste verbindingen.
- Landbouwgebieden met mogelijkheden voor agrarisch natuurbeheer (beheersgebieden).
- Grote wateren (zoals de kustzone van de Noordzee, het IJsselmeer en de Waddenzee).

De EHS moet in 2018 klaar zijn. Kleinere natuurgebieden, kleine bosjes, sloten, rietkragen et cetera maken geen deel uit van de EHS, maar dragen uiteraard wel bij aan de natuurkwaliteit van stad en platteland. Het Rijk gaat ervan uit dat deze in voldoende mate door andere partijen (gemeente, waterschappen, grondeigenaren e.d.) worden beschermd. Het Rijk heeft hiervoor een kwaliteitsimpuls voor het landschap opgezet.